

DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKABS

SKRIFTER

1891.

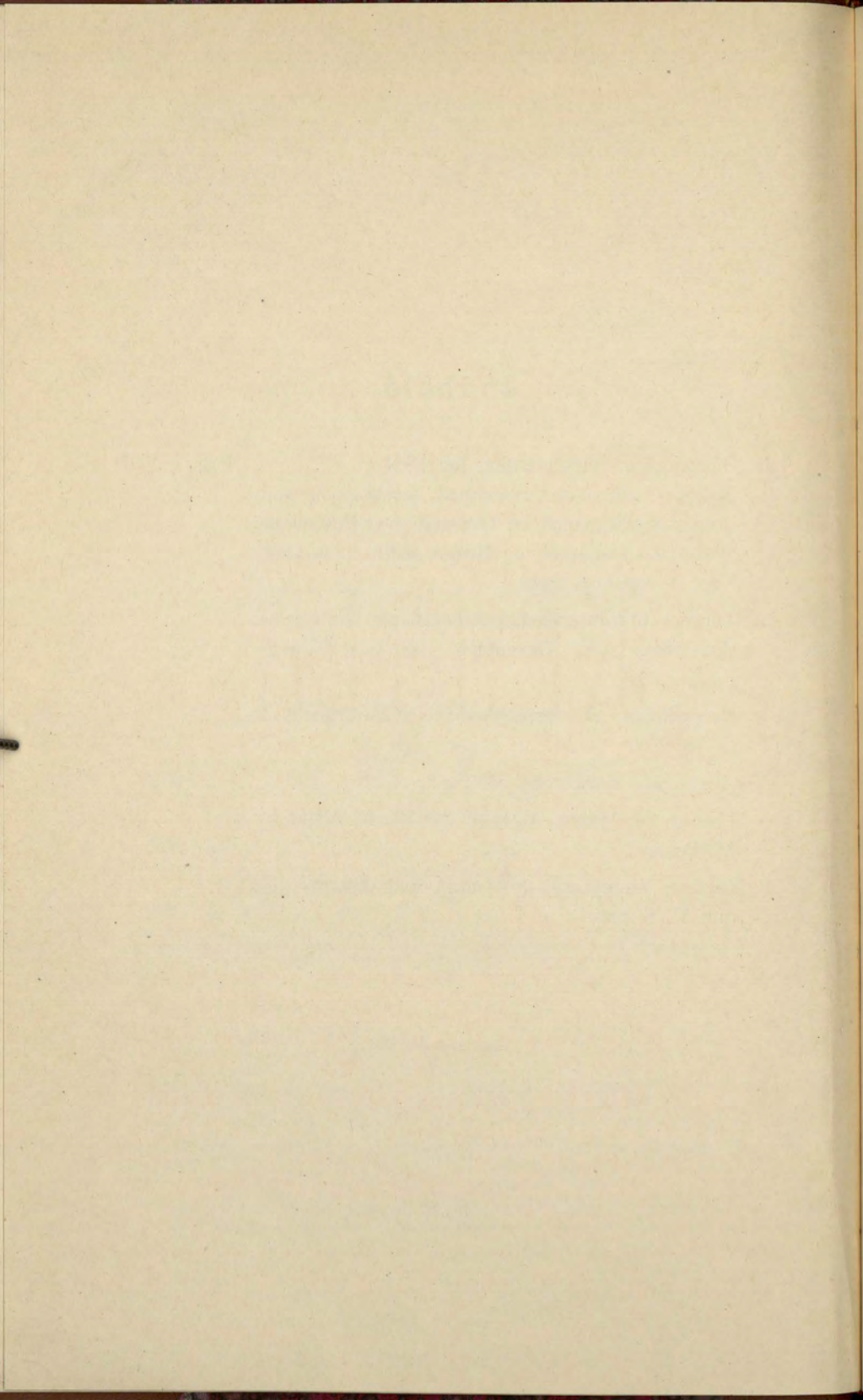
THRONHJEM.
INTERESSENTSKABSTRYKKERIET
1893.

(Bb 2)

Indhold:

1. Direktionens Aarsberetning for 1891. Pag. I—XII.
 2. Biskop Gunnerus's Virksomhed, fornemmelig som Botaniker, tilligemed en Oversigt over Botanikens Tilstand i Danmark og Norge indtil hans Død: Kap. 4 ved Ove Dahl „ 1.
 3. Tillæg I (til foranstaaende Afhandling): Gunnerus's Botaniseren ved Throndhjem og paa Visitatsreiserne „ 94.
 4. Oplysninger til throndhjemiske Gaardnavne af O. Rygh II „ 153.
 5. Algological notices by M. Foslie „ 263.
 6. List of the Marine Algæ of the Isle of Wight by M. Foslie „ 267.
 8. Diptera brachycera, qvæ observavit determinavitque V. Storm „ 283.
-
-

Direktionens Aarsberetning for 1891.

Til
Kongen!

Undertegnede Direktion for det Kgl. norske Videnskabers Selskab giver sig herved den Ære at aflægge underdanigst Beretning om Selskabets Virksomhed i 1891.

Selskabets aarlige Fest høitideligholdtes paa Deres Majestæts høie Fødselsdag den 21de Januar i Kathedralskolens Festsal ved et Foredrag af Selskabets Præses om „Betydningen af lokale Institutioner for videnskabelig Forskning og om de indre og ydre Betingelser for deres Trivsel.“ Foredraget er trykt i Thronhjems Adresseavis for 1891 Nr. 22 og 23.

Deres Maj.s Bidrag til Selskabet for 1891 er ifølge Deres Maj.s naadigste Beslutning anvendt til et Reises stipendium til zoologiske Undersøgelser i det nordenfjeldske Norge.

Dette Stipendium blev, efter at være averteret i de offentlige Blade, tilstaaet Bestyreren af Selskabets zoologiske Samling Hr. V. Storm. Han har i Sommerens Løb anvendt det til fortsatte Undersøgelser af Thronhjemsfjordens Dybvandsfauna. Om Udbyttet af disse Undersøgelser har underdanigst Beretning været indsendt gennem den Kgl. norske Hofferforvaltning. Forøvrigt henvises til nedenstaaende Meddelelser fra den zoologiske Samlings Bestyrer.

Selskabets Virkemidler er i det forløbne Aar ved Statens og det herværende Brændevinssamlags Imødekommenhed blevne ikke uvæsentlig forøgede.

II

Under 25de Septbr. 1890 havde Selskabets Direktion indgaaet med et underdanigst Andragende om, at der i det Kgl. Budgetforslag for 1891—92 maatte blive fremsat naadigst Prop. for førstkommende Storting om, at Statens Bidrag til Selskabet maatte forøges fra Kr. 6000 til Kr. 8000, idet det paavistes, at Selskabets Midler ikke længere strak til for at tilfredsstille de forøgede Krav, som Selskabets forskjelligartede Opgaver og Samlingernes fremskridende Udvikling stillede. Efter at Kgl. Prop. var bleven fremsat i Overensstemmelse med dette Andragende, fattede Stortinget under 5te Mai Beslutning om, at der for Budgetterminen 1891—92 bevilgedes Selskabet Kr. 8000 paa Betingelse af, at der paa anden Maade tilveiebragtes et Bidrag af mindst Kr. 5888. Denne Beslutning blev af Deres Maj. under 6te Juni befalet tagen tilfølgende. Imidlertid havde man den 17de Marts til Thronhjems Brændevinssamlag indsendt Andragende om en til det forhøiede Statsbidrag svarende Forøgelse af dettes Bidrag til Selskabet fra Kr. 2000 til Kr. 4000. Dette Andragende blev under 17de Juni indvilget af Samlaget, hvorved den af Stortinget for Erholdelsen af det forøgede Statsbidrag stillede Betingelse var opfyldt.

Ved Hjælp af disse forøgede Virkemidler har man seet sig istand til at forøge Lønnen for den zoologiske Samlings Bestyrer fra Kr. 2000 til Kr. 2500 aarlig fra 1ste Juli 1891, samt at oprette en ny Andenkonservatorpost ved de naturhistoriske Samlinger med en aarlig Løn af Kr. 2000 fra 1ste Januar 1892. I denne Post blev den 17de December ansat Konservator ved Tromsø Museum M. Foslie. Af de forøgede Indtægter for Aaret bevilgedes i Generalforsamling den 2den Novbr. endvidere følgende Beløb udover det i Generalforsamling den 23de Januar vedtagne Budget: Kr. 200 som Bidrag til Konservator Foslie til et Ophold i Kristiania for at studere Algernes fysiologiske Anatomi, Kr. 300 som Honorar til Cand. mag. Ove Dahl for videnskabelige Arbejder, udførte for Selskabet, samt Kr. 500 som yderligere Afsætning til Selskabets Byggefond.

Med Hensyn til Bibliothekets og Samlingernes Virksomhed det forløbne Aar tillader man sig at meddele følgende.

Bibliotheket har, ligesom tidligere, været aabent til Udlaan de 5 første Søgnedage i Ugen, samtidig med Læseværelset. Udlaansdagens Antal har været 200, i hvilke der er skeet 892 Udlaan, indbefattende ca. 1500 Bind og Hefter. Laantagernes Antal har været 212. Bibliotheket er i Aarets Løb forøget med ca. 390 Værker, deri indbefattet Tidsskrifter og Fortsættelser. De enkelte Bind og Hefter udgjør ca. 870. Tilvæksten har efter Fag været følgende: Theologi 14 Værker, 19 Bind, Lovkyndighed 7—9, Medicin 12—35, Filosofi 7—10, Moral, Pædagogik etc. 9—13, Matematik 23—34, Naturhistorie 65—128, Fysik og Kemi 18—26, økonomiske Videnskaber 18—35, Sprogvidenskab 16—28, underholdende Læsning 7—8, Historie 86—278, Litterærhistorie 19—44, Lærde Selskabers Skrifter 76—175, Skrifter af blandet Indhold, Aviser etc. 13—27. Af disse Skrifter er ca. 130 indkomne ved Kjøb, Resten som Gave.

Manuskriptsamlingen har ingen anden Forøgelse modtaget end de nedenfor anførte genealogiske og personalhistoriske Optegnelser. Revisionen har været fortsat med Lit. K (Sprogvidenskab og Skjønlitteratur). Heraf har man gennemgaaet Afdelingerne for de nordiske Litteraturer, Oldnorsk samt Engelsk. — Katalog over Bibliothekets Tilvækst i de sidste 10 Aar (1881—1890) er udgivet.

Ved Fr. B. Buchs Død er hans litterære Efterladenskaber ved Testament tilfaldne Selskabet. Disse, der samtlige er af genealogisk og personalhistorisk Indhold, bestaar dels af Tryksager med interpolerede beskrevne Blade og Marginalgloser, dels af haandskrevne Stamtavler over visse bestemte Familier, foruden 15 haandskrevne numererede Protokoller, indeholdende en broget Mangfoldighed af genealogiske og personalhistoriske Notitser om en Mængde forskellige Slægter. Den hele Samling er katalogiseret og opstillet i en egen Reol.

I Udlaansværelset og Læseværelset er Magasinovne blevne anbragte. Derved har man seet sig istand til paa tilfredsstillende Maade at opvarme Læseværelset og saaledes gjøre det tilgjængeligt for Publikum hele Vinteren igjennem.

Oldsagsamlingen har i det forløbne Aar havt en Tilvækst af 138 Numere (Katalognr. 4187—4324). Deraf tilhører 27 Nr. i 8

IV

Fund Stenalderen. Den største Del heraf bestaar af Fund fra Bøleseter i Flatanger, fra hvilket rige Findested Samlingen omtrent hvert Aar faar et større eller mindre Antal Sager, saagodtsom udelukkende bestaaende af Redskaber af Skifer, hørende til den arktiske Gruppe. Blandt de iaar indkomne Sager er 14 Pilespidser, dels af graa, dels af rødbrun Skifer, 4 éneggede Knive og en Øks af Skifer. Som sedvanlig er det en Undtagelse, at der blandt Spidserne og Knivene forekommer hele Stykker, enten dette nu skriver sig fra, at de i Regelen er blevne henkastede paa Pladsen som Brudstykker fra Begyndelsen af, eller af, at de er blevne beskadigede under senere Dyrkning af Jordstykket. Ogsaa denne Gang forekom der i Fundet dels raat tildannede Emner, dels halv-færdige Stykker, hvilke giver Oplysning om den Maade, hvorpaa Gjenstande af Skifer er blevne arbeidede. Endel Skjerver og andet Affald af Flint, fundne paa samme Sted som Skifersagerne, fulgte, som almindelig, med den ifjor indsendte Samling. I det samme Jordstykke er der fundet et betydeligt Antal Sænkestene, store ægformede Stene med en omgaaende Fure efter Længden, hvoraf enkelte er erhvervede som Prøve. Ihvorvel disse Stene ogsaa tilhører andre Tidsaldre og tildels har havt forskellige Bestemmelser, saa viser dog deres Forekomst her paa Bøleseter ligesom paa andre Steder i umiddelbar Forbindelse med Stenaldersager af den arktiske Gruppe, at de allerede maa have været i Anvendelse i Stenalderen.

Af andre indkomne Gjenstande fra Stenalderen kan nævnes 4 Økser med Skafthul: fra Engesletten i Løiten, fra Gylland i Melhus, fra Ry i Rennebu og fra Skjetne i Børsen, de to sidste af den baade ved sin Form og de valgte Stenarter smukke Type NO Nr. 37, som i fortrinlig Grad forekommer i det nordenfjeldske. Fra Rove paa Gjetestranden er indkommet en af de lange, flade Hakker med Skafthul, hvoraf Samlingen tidligere har nogle Eksemplarer.

Af Gjenstande fra **ældre Jernalder** er Aarets Tilvækst ringe. Fra Røsanes i Bremsnes ved Kristiansund er en i sit Slags temmelig enestaaende Urne af Grøtsten, funden i en Gravrøs. Fra Rise-gjerdet i Opdal er kommet en vævskyttelformet Sten af almindelig Form og et Knivblad.

Den overveiende Del af Tilvæksten er, som sedvanlig, fra **ynge Jernalder** med 58 Numere i 15 Fund. Af disse skal særskilt nævnes nogle større eller mærkeligere. Fra det gamle Findested paa Risegjerdet i Opdal paa Høiderne paa Vestsiden af Vinstra er der indkommet en Samling af 17 Numere, som sedvanlig mest bestaaende af almindelige Redskaber af Jern, men ikke af Vaaben, naar undtages nogle Pilespidser. Særlig maa nævnes 4 Nøgler af Jern af en Form, som vistnok maa have været sjelden nordenfjelds, da Samlingen ikke hidtil har været i Besiddelse af noget Eksempplar af dem, medens der forefindes flere i Universitetets Samling. De bestaar af en glat Stang, der har en Løkke i den tykkere Ende og i den anden Halvdel er bøiet i tre rette Vinkler. Alle Jernsager i dette Fund er vel bevarede og har ladet sig ualmindelig godt præparere. Som ved tidligere Leiligheder meddelt, forekommer Oldsagerne paa Risegjerdet i et Terrain, hvor de Hauger, som engang maa have været der, er udjevnedede, hvorfor de opsamlede Sager ikke lader sig adskille i særskilte Gravfund. Fund med skaalformede Spender er indkomne fra Smulan i Sparbuen, fra Østborg ved Levanger og fra en Sæter i Opdal. Til det nævnte Fund fra Smulan hører ligeledes en meget vakker og vel bevaret Ringspende af Bronze, foruden nogle andre Sager. Fundet fra Opdal, der desuden indeholder en ligearmet Spende af Bronze foruden Jernsager og Perler, er ogsaa mærkeligt ved, at det skriver sig fra en Sætertrakt, der ligger temmelig fjernt fra Bygden.

Af Gjenstande fra den kristelige Middelalder er indkommet 11 Numere. Deriblandt er en fortrinlig udført galvanoplastisk Kopi af det bekjendte Relikvieskrin fra Hedals Kirke i Valdres. To middelalderske Gravstene er blevne erhvervede. Den ene, fra Hustad i Buds Prestegjæld i Romsdalen, har endnu endel gothiske Ornamenter, medens Indskriften er afslidt; paa Klüvers Tid saaes endnu Indskriften; men den var allerede dengang ulæselig. Den anden har staaet ved Bynessets Kirke og er indbragt ved Foranstaltning af Foreningen til Fortidsminders Bevaring. Paa denne er Figurer, Ornamenter og Indskrift ialfald delvis endnu bevarede. Som Gave fra Rissens Sognestyrelse er indkommet 2 Dørstolper med rige Udskjæinger, der har været opbevarede ved den nylig nedlagte

Kirke paa Rein og maa have hørt til en forlængst nedrevet Stavkirke paa samme Sted. Et Vævspeyd og en Ske af Ben er indkomne som fundne under en Gaard østligst i Erling Skakkens Gade, et Strøg af Byen, der er rigere paa Fund fra Fortiden end noget andet.

Fra **yngrø Tid** er indkommet 33 Numere, hvoraf endel som Gave. Af de indkjøbte Gjenstande kan særlig nævnes en Række smaa Tepper med Opstandervævning, fornemmelig fra Opdal.

Selskabets **Mynt- og Medaillesamling** er i 1891 — dels ved Gaver, dels ved Indkjøb eller Bytte mod forhaandenværende Dubletter — forøget med 26 Medailler, 106 Mynter (hvoraf 4 Guldmynter) og 4 Pengesedler. Den tæller nu i det hele henved 11700 Nr. Som Gave har Samlingen fra H. M. Kongen ved Første-Hofmarskalk m. m. Frølich modtaget 2 Ekspl. i Sølv og 2 i Bronze af kgl. Belønningsmedailler, — fra Kgl. Vetenskapsakademien i Stockholm 1 Ekspl. i Sølv af Akademiets Erindringsmedaille over dets i 1888 afdøde Medlem, Professor Erik Edlund, — fra Bestyrelsen for Foreningen „Norsk Husflids Venner i Kristiania“ 1 Ekspl. i Sølv af Foreningens Medaille, — fra Komiteen for Norges Deltagelse i Pariserudstillingen 1889 2 Ekspl. i Bronze af Udstillingens Præmiemedaille, — og fra Bestyrelsen for Thronhjems Skøiteklub 1 Ekspl. i Guld af Klubbens Prismedaille. — Desuden er indkommet Gaver fra 14 private Personer. — Blandt indkjøbte Sager kan nævnes 15 forskjellige norske Medailler i Sølv eller Bronze, som Samlingen savnede, — endvidere 8 gamle (angelsaksiske og tyske) Sølvmynter fra 10de Aarh., fundne ved Gaarden Sand i Værdalen paa samme Sted som det i 1882—83 derfra indkomne Myntfund. — Haandbibliotheket er forøget ved Indkjøb af et dansk Myntværk: Jørgensens Beskrivelse af danske Mynter 1448—1888.

Revision og delvis Omskrivning af Katalogen har været fortsat som tidligere.

Den zoologiske Samlings Pattedyrafdeling er i det forløbne Aar forøget derved, at der er udstoppet et Elgsdyr (*Cervus alces*) med unge hudede Horn, samt endel Gnavere, navnlig *Hypudæus agrestis*, der forekom i stor Mængde i Omegnen samtidig med Le-

mænerne. Af andre (udenlandske) Pattedyr er anskaffet en Leopard (*Felis pardalis*), *Felis catus ferus*, Stinkmår (*Mephitis*), Pungabe (*Perameles*), Klatrebjørn (*Cerculeptes caudivolvulus*) o. fl.

Af norske Fugle er præpareret *Larus glaucus*, *Larus argentatus*, *Harelda glacialis*, *Mareca penelope* i Overgangsdragter, Varieteter af *Sturnus vulgaris* og *Turdus pilaris*, *Columba palumbus* og *turtur*, hvilken sidste var Ungfugl, der synes at være udklækket i Omegnen, Unger af *Otus vulgaris* o. fl.

Af Fiske er udstoppet *Raja batis*, *Merluccius smiridus*, *Acanthias vulgaris* og *Cyprinus carpio*, hvilken sidste er udenlandsk. Blandt mindre almindelige Fiske fra Fjorden og Kysten udenfor kan nævnes *Pagellus centrodontus*, *Labrus berggylta*, *Trigla hirundo*, *Zeugopterus megastomus* og en Varietet af *Raja batis*. En over 3 M. lang Pythonslange, skjænket Samlingen af Oberstløjtnant Borchgrewink er bleven udstoppet.

Ogsaa den zootomiske Afdeling er forøget og Inventariet til den udvidet. Til Komplettering af den norske Insektsamling er gennem Hr Konservator Schøyen anskaffet en Samling af *Lepidoptera*, ligesom Samlingsbestyreren selv har indsamlet og bestemt et Antal af 3 à 400 Dipterarter.

Konkyliesamlingen er formedelst Forøgelse blevet noget omordnet og nyt Inventarium hertil anskaffet. De større Ekspl., som ikke kunde indordnes mellem de øvrige i systematisk Orden, og som tildels bestaar af Pragtstykker, erhvervede ved Bytte med Ekspl. fra Thronhjemsfjorden, ere opstillede i særskilte, nyanskaffede Skabe; de norske Arter er ordnede i nye Skuffer, og paa deres forrige Plads er opstillet Frk. Esmarks store Samling af Land- og Ferskvandsmollusker. — Ogsaa i sidste Aar er fra Rigmuseum i Stockholm erholdt en Samling Koraller, især Gorgonider, i Bytte med Alcyonarier og Echinodermer fra Thronhjemsfjorden.

Den indenlandske Invertebratsamling forøvrigt er udelukkende forøget ved Samlingsbestyrerens egne Indsamlinger, hvorom mere nedenfor.

Systematiske Kataloger er (ligesom i foregaaende Aar over Pattedyr og Fugle) udarbejdede over indenlandske Fiske og Reptiler, Crustaceer, Annelider, Mollusker og Hydrozoer. Adskillige

Arbejder med Hensyn til Samlingens Vedligeholdelse og Forbedring er ogsaa foretagne, navnlig med at omstille Fuglene paa ensartede Stativer, Forbedring af Etiketter m. m., da desværre Lokalernes Fugtighed har anrettet Skade.

Af d'Hrr., som har skjænket Eksemplarer til Samlingen, bør særlig erindres nu afdøde Konsul H. T. Gram, som i en lang Aarrække har vist Selskabet megen Interesse.

Om de zoologiske Undersøgelser og Indsamlinger meddeler Samlingsbestyreren følgende:

For at supplere enkelte Afdelinger af Samlingen, navnlig Mollusksamlingen, foretoges Vaaren 1891 en Tur til Trakterne udenfor Fjordens Indløb. Som forhen meddelt, forekommer der flere, omend temmelig almindelige Arter, som ikke eller kun sjelden er fundne inde i Fjorden, saaledes af Mollusker f. Eks. *Trochus zizyphinus*, *Trivia europæa*, *Lævicardium norvegicum*, *Vola maxima* og *Ostrea edulis*, hvoraf adskillige Ekspl. indsamledes. Ligeledes erholdtes *Cidaris papillata*, som aldrig er paatruffet i Fjorden.

Senere gjordes Indsamlinger nær Byen af levende Sødyr, hovedsagelig som Forsøg for en mulig Anlæggelse af et lidet Aquarium. Saadanne var især smaa Fiske — *Liparis* og *Cyclopterus* — Crustaceer, Nudibranchier og Ophiurer, samt *Echinus esculentus* & *dröbachiensis* og *Actinia dianthus* & *plumosa*, hvilke 4 sidste med mange Dyrearter har fæstet sig paa Bropæle og Kajer ved Jernbaneanlægget, paa hvilket Sted saadanne Dyr forhen ikke fandtes. Dernæst foretoges en kortvarig Tur til Leksviken og Skarnsundet. Som i forrige Beretning anført, viser Dybvandsfaunaen i denne indre Del af Fjorden i flere Henseender en forskjellig Karakter fra den i Fjordens ydre Del. Som Eksempel kan anføres, at overalt paa de større Dybder i den bredere Del af Fjorden lige nord for Byen toges, ligesom i forrige Aar, en Mængde af den sjeldne Krebs *Calocaris Macandrea*, som Samlingsbestyreren afdrig har paatruffet i Fjordens ydre Partier, hvilket ogsaa er Tilfældet med *Nephrops norvegicus*, som derimod er ganske hyppig omkring Munkholmen, og den sjeldne Bryozoe *Kinetoskias Smithi*, der toges i adskillige Ekspl. ved Leksviken. I Skarnsundet forekommer tætte Masser af saakaldte „Søtrær“ og paa ringere Dyb (50—90 Favne) end sædvanlig, samt en usedvanlig Mængde Hydrozoer, hvorimod den

derværende Søtræregion er langt fattigere paa en stor Mængde andre Dyreformer end den ydre Fjords Bergbakker. Det lykkedes at opfiske baade meget store Ekspl. af disse Søtrær, ofte besatte med Medusastjerner (Astrophyton) og navnlig at faa præpareret *Paragorgia arborea* med fuldstændig udslagne Polyper, hvilket forhen neppe fandtes i noget andet Museum. Fordi disse Dyr paa det nævnte Sted er vante til at leve paa ringere Dyb end sedvanligt, holder de sig mere udslagne og længere levende, efter at være optrukne af Søen, end ellers; men for at faa gode Præparater kommer det an paa at anbringe dem paa Spiritus, kort efter at de er døde i udslagen Tilstand. De langvarigste Undersøgelser foretoges i Løbet af Juli og August paa de store Dyb (indtil 300 Favne) ved Galgeneset, Hasselviken og Agdanes. Her opdagedes flere nye Bergbakker med et særdeles rigt Dyreliv, og der indsamledes talrige Ekspl., dels for vort Museum, dels til Bytte med andre. Ligesom næsten hver Bergbakke i Fjorden udmærker sig ved sin særegne Fauna, enten bestaaende hovedsagelig af Søtrær eller Oculiner, Svampe, *Lima excavata* o. s. v., saaledes forekom i Bakken mellem Hysneset og Agdanes, der synes at hæve sig op midt i Fjorden, hovedsagelig Masser af *Astrophyton Linckii* og *Lamarckii* op til en Høide af kun 40 Favne, saaledes at Bundskrabben her undertiden indbragte indtil 30 à 40 Stykker af disse, og de sad ikke som ellers hovedsagelig paa Søtrær, men omklamrede i tætte Masser Svampe, Limamuslinger, *Duva rosea* og store Ekspl. af *Balanus Hameri*, en Art, som Samlingsbestyreren aldrig har fundet i Fjordens Indre.

Af andre Fund fra disse og de nærliggende Bakker kan nævnes flere Ekspl. af den af Samlingsbestyreren benævnte *Goniaster nidrosiensis*, *Toxopneustes pallidus*, *Caridion Gordoni* og *Pasiphae tarda*, som ogsaa forekom i Mængde i de store fangede Fiske, især *Gadus virens*, samt en Mængde Hydrozoer og Amfipoder. Af de sidste forekom som hyppigst *Epimeria cornigera*, *Stegocephalus inflatus*, *Halice abyssi*, *Ambassia Danielsenii* og *Leucothoe spinicarpa*, som sjeldne *Haplonyx albidus*, *Evonyx chelatus*, *Metopa calcarata*, *Evsirius cuspidatus*, *Haploops setosa*, *Laotohës Meinerti*, *Amphitopsis Malmgrenii*, *Podocerus minutus* m. fl., hvoraf endel

velvillig er bestemte af Prof. Sars. Nedenfor Bakkerne i det største Dyb toges endel Mysider, navnlig *Boreomysis tridens*, som er hyppig paa stort Dyb gennem hele Fjorden, samt enkelte Eksp. af *Boreomysis megalops*, *Mysideis insignis* og *Pseudomma truncata*, endvidere *Waldheimia septata*, *Pavonaria finmarchica*, som her synes at forekomme i Mængde paa Dyndbunden, da der kort før Samlingsbestyrerens Ankomst var opfisket med Fiskeline henved $1\frac{1}{2}$ Snes Stykker, og han i Aarenes Løb adskillige Gange har fundet denne Art paa Strækningen her fra ind til Rødbjerg.

Om **Mineralsamlingen** beretter Samlingens Bestyrer, at Bergartssamlingen til Belysning af Throndhjems Stifts geologiske Forhold i det forløbne Aar er bleven væsentlig forøget. Samlingen omfatter nu de i det nordenfjeldske almindeligste og mest typiske Bergartsdannelser, ordnede dels efter Lokaliteterne, dels efter Bergarternes Natur.

Fra Direktør A. S. Bachke, Stud. min. A. Holmsen m. fl. har Mineralsamlingen faaet endel Specimina fra norske Mineralforekomster. Fra Røros Kobberværk har man gennem Overstiger Gulliksen erholdt en større Samling Bergarter og Kise til Belysning af Røros Kobberværks Ertsforekomster. Denne interessante og instruktive Samling, som man havde tænkt at kunne opstille med Rids over selve Kisforekomsterne, kan desværre endnu ikke opstilles af Mangel paa Plads. Samlingsbestyreren havde tænkt til denne specielle Samling at kunne anvende de Montrer, der nu anvendes til Fossiliesamlingen,*) men har foreløbig maattet magasinere Samlingen, da en saadan Ordning neppe er at anbefale.

Paa en Reise i Tyskland i 1891 har Samlingsbestyreren knyttet Forbindelser med Universiteter og Mineralhandlere for at kunne tilgodegjøre den Mængde af Dubletter, som Samlingen eier gennem de meget betydelige og værdifulde Gaver, som den i de senere Aar har modtaget efter Mineralogen P. Weibye, af de Aallske Samlinger, af Direktørerne Friis, Daae og Delgobe m. fl. Udbygning vil finde Sted efter Konferencer med Prof. W. C. Brøgger.

Samlingerne har som tidligere regelmæssig været aabne for Publikum 2 Gange ugentlig (hver Gang $1\frac{1}{2}$ Time fra Kl. 12— $1\frac{1}{2}$),

*) Se Aarsberetning for 1890.

Myntsamlingen dog kun 1 Gang ugl. I Turisttiden har Samlingerne været holdt aabne hver Dag fra Kl. 1—2, undtagen Søndag. Ogsaa udenfor denne Tid har Adgang kunnet erholdes ved Henvendelse til Selskabets Vagtmester. Besøget har været meget tilfredsstillende.

I Generalforsamling den 2den November foretoges Valg paa Præsens istedetfor Overlærer K. Rygh og 1 Medlem af Direktionen istedetfor Pastor S. Skavlan, hvis Funktionstid var udløben. Valget havde det Udfald, at de Udtrædende gjenvalgtes. Ligeledes gjenvalgtes til Revisorer af Regnskabet for 1891 de fratrædende: Kaptein A. B. Wessel og Cand. philos. K. Dons.

Selskabets Formue ved Ugangen af 1891 udgjorde:

Hammers Legat i Pantobligationer	Kr.	86,010.00
Paulsens Do. i Do.	-	27,65.00
Aas & Hustrues Do. i Do.	-	12,000.00
Hammers Legats Rentefond i Sparebanken	-	3,530.83
Paulsens Do. i Do.	-	458.41
Fondet af 1881 i Do.	-	787.04
Selskabets Byggefond i Do.	-	1,010.17
Kassabeholdning	-	3,867.86

Kr. 135,329.31

Derimod skyldte Selskabet til Kongsbergs Sølvverks Driftsfond Kr. 18,000.00.

Regnskabet for 1891 udviser følgende Indtægter og Udgifter.

Indtægt:

Beholdning fra 1890 (hvoribl. Restancer Kr. 1,872.72) Kr.	4,332.66
Hs. Maj. Kongens Bidrag	- 400.00
Statskassens Bidrag	- 7,000.00
Brændevinssamlagets Do.	- 4,000.00
Sparebankens Do.	- 1,888.00
Kontingent af 194 Medlemmer	- 776.00
Renter af Selskabets Obligationer m. m.	- 5,923.10
Udbytte af den Hjelmskj. Rosencroneske Stiftelse	- 1,674.23
Refunderet Told af Spiritus	- 393.03
Salg af Selskabets Skrifter	- 8.20

Kr. 26,395.22

Udgift:	
Lønninger	Kr. 7,121.00
Bibliotheket	- 2,508.10
Den zoologiske Samling	- 2,308.79
Oldsagsamlingen	- 310.53
Do. Bibliothek	- 64.20
Mineralsamlingen	- 43.85
Myntsamlingen	- 196.78
Stipendier	- 1,500.00
Udgivelse af Skrifter	- 531.80
Renter tillagte Kapitalerne	- 1,567.93
Renter og Afdrag	- 810.00
Skatter og Afgifter	- 680.09
Lys, Brænde og Renholdelse	- 686.23
Arbejder ved Bygningerne	- 565.11
Inventarium til Bygningerne	- 3.15
Afsætning til Byggefondet	- 1000.00
Udlagt Told af Spiritus	- 414.38
Forskjellige Udgifter	- 209.09
Kassabeholdning	- 4,367.86
Restancer	- 1,506.33
	Kr. 26,395.22

Naar ovenstaaende Regnskabsekstrakt udviser en større Kassa-beholdning, har dette sin Grund i, at de Beløb, hvormed Statskassens og Brændevinssamlagets Bidrag til Selskabet er blevne forøgede, kun for en mindre Del har kunnet komme til Anvendelse i Aarets Løb, eftersom Bidragene først bevilgedes i Mai og Juni. Restbeholdningen er i det væsentlige bevilget og vil komme til Udgift i Regnskabet for 1892.

Idet Selskabet ved sin undertegnede Direktion aflægger denne Beretning, beder det sig i Underdanighed bevaret i Deres Majestæts Bevaagenhed.

Throndhjem i Direktion for det Kgl. norske Videnskabers
Selskab September 1892.

K. Rygh. H. H. Petersen. O. Krefting.
H. Dahle. S. Skavlan.

I. Richter.